

Referat despre reglia Egiptului antic - prima parte

Herodot spunea ca egiptenii sunt oamenii cei mai religioși. Afirmatia, justa in generalitatea ei, trebuie luata totusi cu miri rezerve. Caci numarul imens de preoti, de temple, de zeitati, de sarbatori, de ceremonii, de acte de cult, de teme si motive religioase in reprezentarile artistice si in operele lite rare, nu constituie indiciul suficient al unei generale si profunde religiozitati, ci mai sunt si tot atatea forme de afirmare a autoritatii clasei sacerdotale sau a monarhiei "de drept divin". Pe langa aceasta, la data cand Herodot cunoscuse Egiptul religia degenerase in formele caricaturale ale zoolatriei; cand erau divinizate sute de mii de pisici, de pesti, de serpi, de crocodili, ale caror mumii se odihneau in morminte adeseori foarte luxoase.

Privita in ansamblu si in evolutia ei trimilenara, religia egipteana ofera un spectacol relativ calm, un spectacol de oarecare umanitate si de o liniste a resemnarii. Exista in aceasta religie, fireste, si multe forte ostile omului; dar egipteanul antic nu le vedea sub aspectul lor cel mai inspaimintator. Senti mental de teroare este mult mai putin prezent in religia egipteana decat in alte civilizatii. Existau, desigur, si la egipteni o multime de spirite malefice, de demoni; dar niciodata acestia nu puteau decide si impune triumful definitiv al raului. La nici un alt popor ca la egipteni moartea nu a fost conceputa cu atata calm si incredere: ca un moment firesc de trecere spre un alt fel de viata, spre viata eterna. Religia egipteana ii oferea omului iluzoriul balsam al linistii, al impacarii si al sperantei.

Formele de religiozitate primitiva (animism, totemism, fetisism, tabuism, magie) n-au disparut niciodata complet in istoria Egiptului. Caracteristica, inca din timpuri imemorabile, era strania forma religioasa a zoolatriei. Omul se simtea inconjurat de forte divine, bune sau rele, care actionau prin intermediul unor animale. Aceste forte intrupate intr-o fiinta reala si concreta, legata de o anumita ambianta sarpele pe cimp, leul in desert, crocodilul in fluviu, s.a.m.d. aveau pentru egiptean o importanta mai mare (tocmai pentru ca erau prezente nemijlocite, imediate) decat invizibilele "forte divine". De aceea, cu mult inainte de 3000 i.e.n. trebuiau venerate, intrucat erau considerate totemuri, protectori ai triburilor.

Acestor animale trebuia sa li se cistige bunavointa si protectia: prin rugaciuni, prin sacrificii sau ofrande, si prin divinizarea lor. Taurul, vaca, berbecul, ciinele, pisica, leul, hipopotamul, soimul, ibisul, etc, vor fi astfel divinizate. Sacalul, care in miez de noapte devoreaza cadavrele celor ingropati la marginea desertului deci, care le usureaza mortilor, le "ajuta" trecerea in lumea de dincolo va deveni zeul mortii si va fi adorat ca atare. Crocodilul care va deveni divinitatea cu numele Sobek era patronul mai multor orase (centrul cultului sau va fi Crocodilopolis "Orasul Crocodililor"); i se inaltasera mai multe temple, slujite de preotii sai; unele temple amenajasera bazine in care erau intretinuti "crocodili sacri". Cultul taurului sacru Apis a ramas permanent timp de trei mii de ani; la Memfis isi avea grajdul sau sacru, preotii sai care il slujeau, ceremoniile care ii erau rezervate. In alte temple, obiectul adoratiei si al unor procesiuni solemne era vaca, s.a.m.d.